

ve vzdálenosti 20 m od auta, neboť tím neporušil ani ustanovení § 2 silničního řádu, ani nezanedbal opatrnost uloženou mu ustanovením § 1297 obč. zák. Zavinił proto škodnou událost výhradně žalovaný sám

Čís. 12089.

Byla-li mezi stranami ujednána smluvní pokuta a podnikatel plnil smlouvu o dílo opožděně, nelze spatřovati v uplatnění nároku objednatele na zaplacení pokuty nic, co by se přičilo dobrým mravům, a nelze bez dalšího tvrditi, že jediným a výhradním účelem výkonu práva bylo poškození podnikatele (§ 1295, druhý odstavec, obč. zák.).

Uplatňování nároku na zaplacení smluvní pokuty nepředpokládá provedení důkazu, že žalobci skutečně škoda vzešla.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, Rv I 1404/31.)

Žalobě objednatele proti podnikateli o zaplacení smluvní pokuty pro opožděné plnění díla bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

důvodů:

Projevuje-li žalovaná firma v dovolání právní názor (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že, i když se ujednání smluvní pokuty pro opožděné plnění nepřiči dobrým mravům (§ 879 obč. zák.), přiči se dobrým mravům způsob, jímž žalobce uplatňuje nárok z tohoto ujednání, poněvadž jediným účelem výkonu tohoto práva jest poškoditi žalovanou (§ 1295 druhý odstavec obč. zák.) a že jest žalobce z toho odpověden, nemá dovolací soud za to, že šlo u žalobce o šikanosní výkon práva a že jest práv podle § 1295 druhý odstavec obč. zák. Poněvadž jest nesporno, že úmluva o smluvní pokutě mezi stranami rozepře byla uzavřena, a jest nesporno, že žalovaná strana smlouvu o dílo plnila opožděně, takže podmínka pro uložení konvenční pokuty nastala, nelze spatřovati v uplatňování žalobcova nároku na zaplacení pokuty té nic, co by se přičilo dobrým mravům, a nelze bez dalšího tvrditi, že jediným účelem výkonu práva bylo poškození žalované firmy (neminem laedit, qui suo jure utitur). Že uplatňování nároku na zaplacení smluvní pokuty nepředpokládá provedení důkazu, že žalobci skutečně škoda vznikla, uvedly již správně nižší soudy a stanovisko to sdílí i nejvyšší soud, jak rozhodl již v nálezech čís. 1606 a 9797 sb. n. s. (srovnale i bývalý vídeňský Nejvyšší soud v rep. nál. čís. 145, Gl. U. čís. 12.690). Mínil-li dovolatelka, že zjištění, zda žalobce opožděným plněním smlouvy o dílo utrpěl škodu, jest nezbytně potřebí k úsudku, zda se domáhá konvenční pokuty jako náhrady za škodu utrpěnou, či zda se chce jen konvenční pokutou bezdůvodně obohatiti, což prý jest jeho jediným účelem, jest odkázati na předchozí důvody, podle nichž nelze vymáhání oprávněného, smluveného nároku pokládati za šikánu, i když se právě neděje za účelem, by získanými penězy byla nahrazena utrpěná škoda; stačí, že žaloba nemá za výhradní a jediný účel, žalovanou poškoditi.